

[Anne Grete Holmsgård]

mindre er det klart, at halmafbrændingen skal standses.

Der er også sket det, at datoen for udbringning af flydende naturgødning er blevet strammet op. Datoerne er kommet længere hen på efteråret. Endvidere er der sket det, at de oprindelige noget løse harmonibetrægtninger i miljøministerens udspil med hensyn til antallet af kreaturer på det enkelte brug og det antal hektarer, man råder over, og hvor man kan fordele gødningen, er blevet mere konkretiseret. Nu står det klart, at man mener – og det bliver vedtaget – at man, hvis der er mere, end hvad der svarer til 2 stor-kreaturer pr. hektar, pr. skriftlig aftale skal sikre, at den overskydende gødning bliver fordelt enten til naboer, til fællesanlæg eller eventuelt til biogasanlæg. Man kan selvfølgelig forestille sig alle mulighederne.

Endelig er der sket det, som jeg synes er meget væsentligt, nemlig at disse bestemmelser ikke kommer til at figurere som noget, der bare handler om godt landmandskab i al almindelighed, men at de faktisk bliver en del af miljøreglementet og dermed bliver bindende, og at det bliver en væsentlig opgave for kommunerne at føre tilsyn med, at bestemmelserne bliver overholdt.

Det, der ikke er løst, er, som de tidligere ordførere har sagt, finansieringen og i det hele taget det, der hedder anden etape, nemlig kunstgødningens betydning for nedsivning af nitrat til grundvandet. For det er naturligtvis rigtigt nok, at det, vi vedtager nu, også har betydning for grundvandet, specielt for de vandboringer, der ligger i de sandede områder og ikke er så dybe, for her bidrager selve gårdbidraget også til en lokal forurening.

Vi har jo ikke løst det problem, der hedder nedsivning af nitrat fra kunstgødning, og det synes vi stadig væk er et meget vigtigt problem, som jeg sagde det under førstebehandlingen. Jeg har kunnet høre på ordførerne, at der jo også er et flertal herinde, der synes, det er et vigtigt problem, og at det bør tages op til efteråret i forbindelse med den finansiering, som miljøministeren nu foreslår, men som vel at mærke er en finansieringsordning, hvor der ikke er nogen økonomi med.

På linje med, hvad socialdemokratiets, SFs og de radikales ordførere har sagt, er udgangspunktet for os også her, at der må være en afgift på handelsgødning – jeg foretræk-

ker nu at kalde det kunstgødning, for det er kunstgødning, vi taler om – og at det i den praktiske verden selvfølgelig betyder, at forureningen fra kunstgødning bliver inddraget i hele denne problematik, ikke bare som noget, vi taler om, men som noget, vi handler i forhold til.

Det betyder selvfølgelig, at man kan sige, det er første etape, der er på plads her; anden etape må komme på plads i efteråret.

Der er én ting til med hensyn til finansieringen, som det er vigtigt at nævne. I ændringsforslaget hedder det bare, at der skal fremsættes forslag om finansiering af opbevaringsfaciliteterne på de enkelte brug, og det betyder indlysende nok ikke, at alle de ulovligheder, der i dag er i forbindelse med møddingerne, ikke skal bringes til ophør. Det kommer ind i miljødepartementet, og det er ikke finansieringen af det, vi taler om; vi taler om finansieringen af opbevaringskapaciteten.

I den forbindelse er jeg enig i det, både fru Loné Dybkjær og SFs og socialdemokratiets ordførere sagde, nemlig at det er vigtigt, at vi tilgodeser de små brug, og at vi satser på fælles opbevaringsfaciliteter fremfor at have opbevaringsfaciliteter på hvert eneste brug, og ikke mindst, at vi satser på at udnytte den energiværdi, der er i gødningen, i biogasanlæg. Jeg synes, det er udmærket, at vi i løbet af relativt kort tid faktisk får noget mere kød på dette her, idet miljøministeriet har nedsat en arbejdsgruppe, der skal behandle disse spørgsmål i samarbejde med energiministeriet og skal komme med sine resultater omkring 1. juli. Det er glimrende at have noget mere om det, men jeg synes, at de oplysninger, vi allerede har fra Vester Hjermitzlev, hvor det eneste rigtig gode, vel-fungerende kollektive biogasanlæg herhjemme ligger, rummer nogle meget gode ideer og giver nogle meget gode løsninger på opbevaringsproblemet inden for landbruget, hvor man netop ikke behøver tanke på den enkelte gård, men kan udnytte det i fællesanlæg. Jeg er helt sikker på, at det også bliver en langt billigere måde at gøre det på for landbruget end at pålægge dem en tank på hver eneste gård.

Jeg synes også, det må være vigtigt for landbruget, at de ved, det faktisk er billigere for dem, end hvis man gør det på den anden måde, og samtidig er det glædeligvis også